

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
Rotel 060104

DOM
2014-06-24
Stockholm

Mål nr
M 1196-14

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Växjö tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2014-01-30 i mål nr M 4218-13, se bilaga

KLAGANDE

Länsstyrelsen Blekinge län
371 86 Karlskrona

MOTPARTER

1. B W

2. C W

Ombud för 1 och 2: F S

SAKEN

Strandskyddsdispens på fastigheten X i Karlshamns kommun

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Med ändring av mark- och miljödomstolens dom fastställer Mark- och miljööverdomstolen Länsstyrelsens i Blekinge län beslut den 30 september 2013, dnr 521-2486-13, att avslå ansökan om strandskyddsdispens.

Dok.Id 1150190

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50	08-561 675 59	måndag – fredag 09:00-15:00
		E-post: svea.avd6@dom.se www.svea.se		

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Länsstyrelsen har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska upphäva mark- och miljödomstolens dom och fastställa länsstyrelsens beslut att avslå ansökan om strandskyddsdispens.

B och C W har motsatt sig ändring.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Parterna har i allt väsentligt åberopat samma omständigheter som vid mark- och miljödomstolen och därutöver anfört bl.a. följande.

Länsstyrelsen

Mark som har tagits i anspråk utgörs ofta av en etablerad hemfridszon eller beslutad tomtplats runt bostadshus. Så är inte fallet i det nu aktuella ärendet och platsen är inte heller på något annat sätt ianspråktagen. Den är alltså allemansrättsligt tillgänglig. Mark- och miljödomstolens bedömning att allmänhetens tillgänglighet till platsen redan idag är inskränkt i betydande mån genom den befintliga byggnationen på angränsande fastigheter förefaller något märklig. Själva tillgängligheten är knappast inskränkt. Möjligen kan allmänhetens benägenhet att nyttja själva platsen påverkas av hur omgivningen ser ut. Enligt länsstyrelsens mening kan de omständigheter mark- och miljödomstolen tagit upp rörande tillträdet till platsen inte heller anses ha någon relevans för bedömningen av om platsen är ianspråktagen. Mark- och miljödomstolen synes anse att platsen ifråga är av mindre betydelse för allmänhetens fria rörlighet och försöker därför argumentera för att platsen är ianspråktagen. Objektivt sett är dock platsen allemansrättsligt tillgänglig och den är inte heller ianspråktagen på det sätt som avses i 7 kap. 18 c § första punkten miljöbalken.

B och C W

Boden kommer inte på något sätt att ändra den allemansrättsliga tillgängligheten till platsen. Som mark- och miljödomstolen konstaterat efter att ha hållit syn på platsen, är tillgängligheten i betydande mån redan inskränkt genom befintlig byggnation på

angränsande fastigheter. På aktuell fastighet utgörs den plats där tillträde kan ske från havet av en brygga som går i princip längs med hela tomtens bredd. Boden har placerats så att den syns så lite som möjligt från havet och ligger i kanten av tomten så att den inte påverkar det allemansrättsliga nyttjandet för de personer som nyttjar gångvägen runt ön.

Mark- och miljööverdomstolen har hållit syn.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Som tingsrätten konstaterat omfattas fastigheten av riksintresse för kustzonen enligt 4 kap. 1 och 4 §§ samt av riksintresse för friluftslivet enligt 3 kap. 6 § miljöbalken. Utgångspunkten är därför att mycket stor restriktivitet bör råda vid prövningen av huruvida dispens bör meddelas från strandskyddsbestämmelserna.

I likhet med mark- och miljödomstolen anser Mark- och miljööverdomstolen att platsen för den tänkta byggnaden idag är allemansrättsligt tillgänglig från såväl havet som via den stensatta gångvägen som löper runt ön. Till skillnad från mark- och miljödomstolen anser emellertid Mark- och miljööverdomstolen att den nuvarande bebyggelsen inte har en sådan avhållande effekt som medför att platsen kan anses vara ianspråktagen i den mening som avses i 7 kap. 18 c § första stycket 1 miljöbalken. Det föreligger därmed inte särskilda skäl för dispens på den grunden att området för den sökta åtgärden redan skulle vara ianspråktaget på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften. Några andra särskilda skäl för att medge dispens har inte framkommit. Överklagandet ska därför bifallas på så sätt att mark- och miljödomstolens dom ändras och länsstyrelsens beslut att avslå ansökan om strandskyddsdispens fastställs.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättslagmannen Per-Anders Broqvist, hovrättsråden Håkan Åberg och Margaretha Gistorp, referent, samt tekniska rådet Mikael Schultz.

Föredragande har varit Carolina Andersson.

VÄXJÖ TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen
3:3

DOM
2014-01-30
meddelad i
Växjö

Mål nr M 4218-13

KLAGANDE

1. B W

Ombud: F S

2. C W

Ombud: F S

MOTPART

Länsstyrelsen Blekinge län
371 86 Karlskrona

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen Blekinge läns beslut 2013-09-30 i ärende nr 521-2486-13, se bilaga 1

SAKEN

Strandskyddsdispens på fastigheten X, Karlshamns kommun

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen bifaller överklagandet och meddelar strandskyddsdispens för uppförande av förrådsbyggnad på fastigheten X, Karlshamns kommun med en maximal golvyta om 11 m² i enlighet med ansökan.

Dok.Id 270710

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 81 351 03 Växjö	Kungsgatan 8	0470-560 100 E-post: mmd.vaxjo@dom.se	0470-560 125	måndag – fredag 08:00-16:30 -

BAKGRUND

Länsstyrelsen i Blekinge län (länsstyrelsen) har i beslut den 30 september 2013 avslagit C och B Ws ansökan om strandskyddsdispens för förråd på fastigheten X i Karlshamns kommun.

YRKANDEN M.M.

C och B W har yrkat att mark- och miljödomstolen beviljar ansökan om strandskyddsdispens för uppförande av förråd på fastigheten X. De har även yrkat att mark- och miljödomstolen företar syn på platsen.

Till stöd för sin talan har de anfört bland annat följande.

Fastigheten är belägen i ett område som omfattas av skydd enligt 3, 4 och 7 kap. miljöbalken (MB). De flesta kringliggande fastigheter har anlagda bryggor och sjöbodar finns på de flesta fastigheterna i anslutning till bryggor, se bland annat Y och Z W har ingen motsvarande möjlighet till förvaring av utrustning till båtar med mera.

Byggnaden har av W placerats cirka 20 meter från bryggan på fastigheten, längs med en gårdsgård som gränsar till fastigheten Xx. Baksidan av förrådet vetter mot gårdsgården. Placeringen har valts av W dels för att inte på något sätt blockera möjligheten att passera över tomten längs den gångväg som löper runt ön och dels för att förrådet ska synas så lite som möjligt från sjön. Det har bifogats bilder som visar tomten från landsidan i riktning mot sjön och tomten från sjösidan.

Aktuell del av fastigheten X består av en smal remsa ned mot sjön. Byggnad för vilken dispens sökts kommer att placeras i ena kanten av remsan på ett sätt som gör att den inte stör eventuellt allemansrättsligt nyttjande av området och inte på något sätt begränsar möjligheten att utnyttja den gångväg runt ön som går över tomten i söder om den tilltänkta placeringen. Uppförande av byggnaden är enligt W inte skadlig varken för friluftslivet eller för djur- och växtlivet.

Byggnadens placering, vilken innebär att den knappt syns från sjösidan och ligger i utkanten av fastigheten, vänd mot en gårdsgård, inte kan anses påtagligt skada natur- och kulturmiljön eller natur- och kulturvärden i området.

W menar att beviljande av strandskyddsdispens i aktuellt ärende är förenligt med såväl reglerna i 7 kap som i 3 och 4 kapitlen MB och att deras överklagande därför måste bifallas.

Länsstyrelsen har vidhållit den bedömning som redovisats i det överklagade beslutet och har inget ytterligare att tillägga.

DOMSKÄL

Tillämpliga lagrum framgår av länsstyrelsens beslut.

Mark- och miljödomstolen har hållit syn på platsen.

Fastigheten omfattas av riksintresse för kustzonen enligt 4 kap. 1 och 4 §§ samt av riksintresse för friluftslivet enligt 3 kap. 6 § MB. Fastigheten omfattas enligt allmänt tillgängliga kartverk dock inte av riksintresse för naturvård enligt MB vilket antyds i det överklagade beslutet.

Mark- och miljödomstolen gör följande bedömning. Allmänhetens tillgänglighet till platsen är redan idag inskränkt i betydande mån genom den befintliga byggnationen på angränsande fastigheter. Tillträde till platsen på allemansrättslig grund kan endast ske från havet och via den gamla stensatta gångvägen som leder runt ön och i sig passerar över tomtmark och i omedelbar närhet till bostadshus. Även från havet sett har den nuvarande bebyggelsen en avhållande effekt. Platsen har således redan tagits i anspråk på ett sätt som gör att den saknar betydelse för strandskyddets syften enligt 7 kap. 18 c § första punkten MB. Mot bakgrund av att den tilltänkta förrådsbyggnaden inte kommer att medföra att en utvidgad hemfridszon tillskapas och att det finns möjligheter för allmänheten att passera platsen och röra sig ner till stranden säkerställs en fri passage enligt 7 kap. 18 f. § MB.

Mark- och miljödomstolen gör vidare den bedömningen att den begränsade byggnationen inte påtagligt kommer att skada riksintresset enligt 3 kap 6 § MB. Överklagandet ska därför bifallas och strandskyddsdispens lämnas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV427)

Överklagande senast den 20 februari 2014.

Cecilia Giese Hagberg

Carl-Philip Jönsson

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Cecilia Giese Hagberg, ordförande, och tekniska rådet Carl-Philip Jönsson. Föredragande har varit beredningsjuristen Karin Lundström.